

EENHEID

 <p>Bennekom</p>	 <p>Ede</p>	 <p>Lunteren</p>
 <p>Oosterbeek</p>		 <p>Rhenen</p>
 <p>Renkum</p>	 <p>Veenendaal</p>	 <p>Wageningen</p>

VOORWOORD:

*overweldigd door ons
vermogen om vast te houden
op deze kneedbare aardmantel*

*kan ik niet niet-jij zijn
jij niet niemand zijn
wij niet nergens zijn
het ongehoorde behorende woord
niet niet- gezegd worden door ons*

*mijn hart hapert- gewichtlozer dan tevoren
maar overbrugbaar*

*daar waar ik anders ben dan jij
begin ik het is waar*

*maar daar waar ik jou ben
jou geworden ben zing ik buiten mezelf
lichte polsslagen kwikzilverzingend
iets voorbij de hele mensheid geaatst
(Antjie Krog)*

2
EENHEID

Zondag 9 september 2018 ben ik bevestigd als nieuwe predikant van de Arboretumkerk in Wageningen. Een grote verandering, in de eerste plaats voor de gemeente, en zeker ook voor mijzelf. De komende maanden zullen vooral gevuld zijn met een uitgebreide kennismaking, met alle leden, vrienden, belangstellenden, de kleuters, kinderen en jongeren van de Arboretumgemeenschap. Natuurlijk hoop ik ook collega's en andere mensen die behoren tot de kring rond de Eenheid te ontmoeten.

Het bovenstaande gedicht van de Zuid-Afrikaanse dichteres zal daarbij mijn inspiratiebron zijn. Het gedicht heeft me toen ik

het voor het eerst las diep geraakt en elke keer als ik het herlees, ben ik onder de indruk hoezeer dit gedicht de kern uitdrukt van wat mens-zijn betekent: 'daar waar ik anders ben dan jij, begin ik'.

Elk mens begint - met leven, met te zijn en te worden wie hij of zij is - doordat er een ander is die *anders* is. Niet meer of minder, maar zo mooi anders, zoals een andere dichter ooit dichtte. Wie wij zijn, wordt dus bepaald door het anders zijn van de ander. En het klinkt paradoxaal, maar een mens is uniek, omdat alle anderen net zo uniek zijn als hij of zij. Anders uniek, maar toch even uniek. En als je doordenkt, zou je ook kunnen zeggen dat we een zijn, omdat we niet God zijn.

Zonder de ander, zonder God, zouden we niet eens weten wie of wat we zijn, zonder de ander en zonder God zouden we niemand zijn.

Misschien dat er daarom in de Bijbel staat dat God heeft gedacht: 'Het is niet goed dat de mens alleen blijft.'

Dat is niet goed, nee. Maar wat kan het moeilijk zijn om met die noodzakelijke ander samen te leven. Juist *doordat* de ander zo wezenlijk anders is dan jij, niet anders **kan** dan anders zijn, ontstaan er gevoelens van eenzaamheid, van niet begrijpen of niet begrepen worden. En ook: doordat God zo wezenlijk anders is dan wij mensen, kunnen we ons verlaten voelen, wanhopig worden doordat we niets, maar dan ook helemaal niets, van God begrijpen.

Elk mens verlangt, denk ik, naar verbondenheid, soms zelfs naar opgaan in elkaar en elk mens loopt op enig moment op tegen de muur van

het anders zijn van de ander. Van mensen en van God. Maar precies daar kan relatie, misschien zelfs vriendschap ontstaan. Bij die muur. Want bij muren moet je kiezen. Loop ik er met m'n kop tegenaan of keer ik me om en loop ik ervan weg. Breek ik hem af of vraag ik de ander om samen een poortje te maken. Blijven we elk aan onze eigen kant of klimmen we er overheen.

Relaties, vriendschappen – in een gemeente, een kring, je werk en noem maar op – beginnen met het erkennen dat de muur er staat. De muur van het anders zijn. Als je dat niet onder ogen wilt zien, word je vroeg of laat teleurgesteld. Omdat we elkaar nooit helemaal kennen, elkaar nooit voor de volle 100% begrijpen. Maar vriendschap kan groeien als we iets doen met die muur van onvermijdelijke verschillen tussen onszelf en de ander.

Vriendschap, zegt de filosofe Simone Weil, is het behoeden van elkaars autonomie. Ik vind dat mooi gezegd. In een vriendschap behoed je de autonomie en respecteer je de vrijheid en de ruimte van de ander én die van jezelf. De ander niet claimen, niet willen veranderen, maar ook niet jezelf opofferen of jezelf geweld aandoen.

Klinkt allemaal mooi, maar God weet hoe je dat doet. Wie van ons voelt zich zelf zo vrij en autonoom dat hij daaruit de kracht kan putten om de anderen in hun waarde van het anders zijn te laten? We vergelijken, we oordelen, we zijn bang dat we niet voldoen of eisen juist dat de ander voldoet aan wat wij nodig hebben. Het is zo menselijk, dat hoe verschillend we hier ook mee omgaan, we het vast allemaal herkennen. We hoeven ons daar niet hard om te vallen. Het vraagt een lange weg om jezelf en anderen te accepteren, zonder te vergelijken, te projecteren

of te ontkennen en er zijn maar weinigen die innerlijk helemaal vrij zijn.

Misschien is het genoeg om *bereid te zijn* om de ander te zien als een mens die jij nodig hebt om mens te worden en om zelf op jouw beurt zo'n ander mens te willen zijn. Dat vraagt wellicht meer dan het behoeden van elkaars autonomie, namelijk om belangeloosheid, elkaar willen vergeven, elkaar vertrouwen in ieders goede bedoelingen en altijd opnieuw willen beginnen, in welke vorm dan ook (en dat kan ook door even heilzame afstand te nemen).

Met heel veel plezier begin ik aan mijn nieuwe baan in Wageningen. Ik hoop veel mensen te ontmoeten die heel anders zijn dan ik en bovenal dat we samen 'kwiksilverzend' de toekomst tegemoet gaan.

Jeannette den Ouden
(predikante Arboretumkerk Wageningen)

VIERINGEN | OKTOBER

Zondag 7 oktober

Bennekom	10.30	Peter Samwel	VN
Ede	10.30	mevr. L. van Laar	VN
Lunteren	10.30	Marthe de Vries	VN
Oosterbeek	10.00	ds. J. Koornstra	DG
Renkum	10.00	ds. H. Noordeman	PKN
Rhenen	10.30	drs. H.R.(Harm) Knoop	VN
Veenendaal	10.00	Irene Hörst	VN
Wageningen	10.00	herfstpelgrimage - wandeling en bezinning	

Zondag 14 oktober

Bennekom	14.00	Zin op Zondag, Ferry Zandvliet	
Ede	10.30	koffieochtend	
Lunteren	10.30	lezing, Janus van Tilburg	
Oosterbeek	10.00	ds. P.J.A. Nissen	R
Renkum	10.00	mevr. ds. M. Fernhout	R
Rhenen	10.30	mevr. ds. C.M.(Tina) Geels	R
Veenendaal	10.00	Vrije Ruimte over Duurzaamheid	
Wageningen	10.00	kinderdankzegging, Jeannette den Ouden; kinderkringen en oppas	D

4

EENHEID

Zondag 21 oktober

Bennekom	10.30	stilteviering	
Ede	10.30	mevr. A. van der Woude	VN
Lunteren	10.30	Rob Nepveu	VN
Oosterbeek	10.00	mevr. ds. C.M. Vos-Wiegand	
Renkum	10.00	mevr. E. de Lange	VN
Rhenen	10.30	lezing door Neelke van Doorn	
Veenendaal	10.00	Jan Willem van der Straten	
Wageningen	10.00	Johannes Diepersloot	

Zondag 28 oktober

Bennekom	10.30	Peter Samwel met cantorij (vooraf inzingen)	VN
Ede	10.30	documentaire: Dance or Die. Met nabespreking	
Lunteren	10.30	interculturele ontmoeting	
Oosterbeek	10.00	mevr. ds. H.J.M. van der Woude	
Renkum	10.00	mevr. M. van Zoest	VN
Rhenen	10.30	Ronald Naar, Lied van de ziel	
Veenendaal	10.00	Harm Knoop	VN
Wageningen	10.00	voorsteldienst nieuwe vrienden Jeannette den Ouden, kinderkringen en oppas	D

ALGEMENE AGENDA | OKTOBER

1	Ede	restaurant Ont-Moeten	18.00
2	Lunteren	thee met een thema	14.00
2	Rhenen	film Tanna	20.00
5	Renkum	meditatieve dans	10.00
6	Rhenen	workshop medicijnwiel, Lorette Deters	10.00 - 16.00
7	Bennekom	laatste dag expositie	12.30
9	Bennekom	open tafel	17.15
9	Renkum	stiltekring	12.00
11	Bennekom	lezing Compassie door Ted van Rijt	20.00
12	Renkum	meditatieve dans	10.00
13	Rhenen	excursie Stedelijk Museum Amsterdam	
13	Rhenen	concert Cracow trio	20.00
17	Ede	voorstelling: 'Die ik ben' door Kirsten Benschop	20.00
19	Renkum	meditatieve dans	10.00
21	Rhenen	lezing waarde van landschapsidentiteit, Marieke Adrichem	10.30
23	Bennekom	Eetcafé van Ontmoeting	17.45 - 19.45
25	Renkum	koffie met Rienk Arnold	10.00
26	Renkum	meditatieve dans	10.00
26	Rhenen	koffie met Monique (in de benedenzaal)	10.00
28	Ede	documentaire: Dance or Die. Met nabespreking	10.30

Bennekom

Vrijzinnigen Bennekom

Voorganger: Peter Samwel
Panoramaweg 105
6721 MK Bennekom
tel. 0318 784334
mob. 06-40359838
e-mail: petersamwel@telfort.nl

Secretaris: vacant
e-mail: info@vrijzinnigenbennekom.nl

Post- en bezoeksadres: De Ontmoeting, Emmalaan 1, 6721 ET
Bennekom
tel. 0318 430226
banknr. Vrijzinnig Bennekom: NL78INGB0000870161
www.vrijzinnigenbennekom.nl

Een liefde die zich niet laat verleiden om van de
daders vijanden te maken.

Datum: zondag 14 oktober
Tijd: 14.00 uur

EETCAFÉ VAN ONTMOETING: in samenwerking
met medewerkers van Opella en Malkander
wordt een Eetcafé georganiseerd op elke
vierde dinsdag van de maand van 17.45 tot
19.45 uur. Dit om ouderen meer mogelijkheden
tot contact en vooral gesprek te bieden. Zo'n
15 vrijwilligers, waarvan ook veel leden van
Vrijzinnigen Bennekom werken mee aan dit
café. Voor de 25 deelnemende ouderen worden
in 'Grand Café de Baron' in gebouw Walraven
eenvoudige maaltijden verzorgd. Hierna praten
alle aanwezigen over van tevoren vastgestelde
thema's.

Datum: dinsdag 23 oktober
Tijd: 17.45 – 19.45 uur

MEDEDELING!!: opgave voor de cursus
'Kunst en Spiritualiteit' in november is niet
meer mogelijk. Daarom hebben we een
tweede cursus georganiseerd en wel op de
donderdagochtenden 17, 31 januari, 14, 28
februari 2019 van 10.00-12.00 uur. Opgave
kan via de site of opgaveformulier in het
programmaboekje.

VAN DE LEDEN: *opgezegd als lid/begunstiger:*
Danny Brouwer, Bennekom en Til Looijen,
Wageningen. *Nieuwe begunstiger:* Ria Brinkman,
Bennekom en Iep van den Berg, Bennekom.

OPEN TAFEL: de open tafel bestaat uit een
groep mensen die 1 x per maand op de tweede
dinsdagavond van de maand samen een

DANKBETUIGING

Daar het mij onmogelijk is een ieder persoonlijk
te bedanken voor de vele lieve en troostende
woorden na het overlijden van mijn man Erik
doe ik het op deze manier. Ik heb er veel steun
en kracht uitgehaald.

Hiervoor hartelijk dank.

Ytske Basset

DONDERDAGAVOND LEZING: 'Compassie'
door **Ted van Rijt**. Wanneer we leren milder en
vriendelijker met onszelf om te gaan dan zal de
vrucht daarvan zijn dat we ook milder, met meer
begrip en vriendelijker om zullen gaan met onze
medemens.

Datum: donderdag 11 oktober
Aanvang: 20.00 uur
Kosten: € 7,- (leden) / € 10,- incl. koffie/thee
U hoeft zich voor deze lezing niet op te geven.

ZIN OP ZONDAG: het thema is dit jaar: **'Liefde -
Heb uw vijand lief'** Documentaire -Die avond in
Bataclan- met toelichting door **Ferry Zandvliet**.

6

EENHEID

maaltijd gebruiken, bereid door een vaste groep kokers. Nieuwe gasten en ook nieuwe kokers en kooksters zijn van harte welkom.

Datum: dinsdag 9 oktober
Tijd: 17.15 uur
Kosten: € 5,-
Opgave: uiterlijk vier dagen voor de geplande datum bij. mevr. Inge Reitsma tel. 0317 840286
e-mail: inge.reitsmavink@gmail.com

PENDELDIENST: minder mobiele leden of begunstigers die willen deelnemen aan activiteiten op de zondagmorgen kunnen gebruik maken van de autopendeldienst. Als u wilt rijden, geef u dan op bij Inge Reitsma-Vink. tel. 0317-840286 e-mail: inge.reitsmavink@gmail.com

Als u gereden wilt worden kunt u contact opnemen met mevr. Siti van de Dussen 0318-416921 U kunt bellen op vrijdagmiddag, avond en zaterdagmorgen.

Het actuele programma is te vinden op:
www.vrijzinnigenbennekom.nl

Ede

Vrijzinnige Geloofsgemeenschap Ede

Voorganger: mevr. L.P.H. van Laar
tel. 06 15110184,
e-mail: voorganger@vrijzinnigen-ede.nl

Secretaris: Gerdine Gaikhorst
Monnetsingel 57 6717 RA Ede
Tel.: 06 13909384
e-mail: secretariaat@vrijzinnigen-ede.nl

Kerkgebouw: Ericalaan 1, 6711 MZ
tel. 06 24852978
Rekeningnummer: NL61 INGB 0000950104
Rekeningnummer Agapè: rek.nr. zie afdeling.
Website: www.vrijzinnigenede.nl

AFSCHEIDSDIENST LOES VAN LAAR: afgelopen 2 september heeft Loes van Laar officieel afscheid genomen als voorganger van de afdeling Ede. In een volle Ericakerk verzorgde Loes samen met Jan Peter Prenger een spirituele proeverij met het thema 'Wat zou jij in een doosje willen doen?' We hebben 6½ jaar van de inzet van Loes mogen genieten. Wie naar haar vieringen kwam ging naar huis met 'iets om op te kauwen'. Er was gelegenheid voor een goed gesprek bij de maandagmiddagontmoetingen en ruimte voor ontmoeting bij Restaurant Ont-moeten. Voor wie het aandurft buiten zijn/haar comfort-zone te treden was er Spelen met verhalen. Het komend jaar verzorgt Loes nog een aantal vieringen voor ons zodat we haar nog niet helemaal uit het oog verliezen.

Namens de afdeling heeft Loes een horloge ontvangen zodat ze een stukje van ons bij zich zal dragen. Daarnaast een sierappelboompje en een vijgenboompje voor in de tuin. Leden hebben een persoonlijke boodschap op een 'kipje' geschreven om thuis nog eens na te lezen en waarbij ze mooie herinneringen op kan halen.

Na de viering was er gelegenheid om persoonlijk afscheid te nemen van Loes van Laar met een drankje en een broodje. Velen hebben hiervan

gebruik gemaakt. Iedereen die, op welke wijze ook, meegewerkt heeft om van deze dag een succes te maken; hartelijke dank voor uw inzet. Ondanks dat het een afscheid betrof was het een prachtige bijeenkomst en voelde het als een klein feestje.

PASTORALE ZORG: vanaf 1 september heeft de afdeling Ede geen vaste voorganger meer in dienst. Om invulling te geven aan de vraag voor pastorale zorg is gekeken naar mogelijkheden binnen de regio. Marieke de Vries heeft net haar opleiding afgerond en heeft aangegeven deze taak op zich te willen nemen.

Er komt nog een gesprek over afstemming van werkzaamheden. We gaan Marieke uitnodigen voor een koffieochtend zodat zij zich aan u voor kan stellen en kennis kan maken.

DE ALTERNATIEVE KERSTBOOM: 'Wat wilt u het liefste in een doosje doen.....?'

We hebben heel veel dozen verzameld en willen daarmee voor de Kerstviering **de allerlaatste alternatieve Kerstboom** maken, een **-DOZENBOOM-** waarbij iedereen zijn eigen doos aan bijgedragen heeft.

Aan u de vraag of u de doos die u meegenomen heeft – of nog mee gaat nemen- ze staan in de kerk - wilt vullen en versieren. U kunt ook een lege schoenendoos van uzelf gebruiken. Alleen versieren of alleen vullen mag ook. Het wordt dan een soort kijkdoos. Denk aan: de binnenkant beplakken, beschilderen of iets in de doos stoppen. Maak het dan wel een beetje vast want de dozen worden met de achterkant aan de muur bevestigd.

Laat uw fantasie de vrije loop...wat wilt u graag in een doosje doen? Het hoeft niets met Kerst te maken hebben, maar mag natuurlijk wel. De deksel hebben we niet nodig.

Graag voor 18 november inleveren in de kerk. Mocht u nog vragen hebben bel me gerust – 06 30061630

Nelke Schaap

RESTAURANT ONT-MOETEN: in een vrijblijvende, vrij-zinnige sfeer anderen ontmoeten. Even weg uit de drukte. Moment van bezinning, rust en ontmoeting. In gesprek of in stilte genieten van poëzie, kunst of muziek. Laat je raken, ont-haast. Leer anderen kennen of juist her-kennen.

Iedere avond heeft een ander thema en zal ondersteund worden door een wisselend aanbod van mogelijkheden o.a. live muziek, poëzie, gesprek, spel, stilte. U wordt ook van harte uitgenodigd om zelf een bijdrage te leveren indien u dit wilt. Zo zal dus ook de innerlijke mens gevoed worden. Een groep vrijwilligers kookt een wisselend menu dat, waar mogelijk, past bij het thema van de avond. We ontmoeten u graag 4 keer in dit seizoen om rondom de maaltijd tijd voor bezieling te ervaren. Er is altijd keuze uit minimaal 2 gerechten (1 vegetarisch).

Heeft u dieetwensen laat dat dan even weten. Opgave minimaal 1 week van tevoren via een mailtje of de intekenlijst in de kerk. secretariaat@vrijzinnigen-ede.nl

Datum: maandag 1 oktober

Aanvang: 18.00 uur

Entree: € 8,- inclusief drank

VOORSTELLING: 'Die ik ben' door Kirsten Benschop

'Die Ik Ben' is een confrontatie met het 'dikke ik tijdperk' waarin we geneigd zijn steeds grotere burchten om ons heen te bouwen en waarin 'geluk' een doel op zich lijkt te zijn geworden.

'Die Ik Ben' rekest af met dromen over morgen

en mijmeren over gisteren. Want is het leven niet veel eenvoudiger als je de realiteit zoals die zich aandient, accepteert zoals die is? En is contact niet veel wezenlijker als je je gekend weet zoals je écht bent?

Kirsten Benschop zet met 'Die Ik Ben' een ijzersterke theatersolo neer waarin zij meer zichzelf is dan ooit. Verhalend, poëtisch, verstillend. Scherp en ontroerend, warm én humorvol.

Datum: donderdag 17 oktober
Aanvang: 20.00 uur
Entree: € 8,- incl. koffie/thee

DOCUMENTAIRE: 'Dance or Die'

De documentaire Dance or Die vertelt het aangrijpende verhaal van een jonge danser in Syrië. De drift van vluchtelingen om te overleven. Dance or Die vertelt in de vorm van een documentaire het aangrijpende verhaal van een jonge danser in Syrië, die in de kunst een vorm heeft gevonden het oorlogsgeweld te trotseren. Maar het gaat ook over familie, relaties en cultuur.

Dance or die. Die tekst prijkt op de tattoo die Ahmad Joudeh in zijn nek heeft. De 26-jarige Syriër vecht op zijn eigen manier tegen de oorlog in zijn land: door te dansen. *'Ze hebben mijn huis gebombardeerd, ik heb alles verloren. Maar het dansen kunnen ze me niet afnemen. Dat zit in mij.'* Regie 'Dance or Die': Roozbeh Kaboly
We kijken met elkaar naar de documentaire en gaan daarna met elkaar in gesprek (of luisteren) naar wat ons bezighoudt.

Datum: zondag 28 oktober
Aanvang: 10.30 uur
Entree: uw vrijwillig bijdrage met een richtbedrag van € 5,- wordt zeer op prijs gesteld.

Een selectie uit het seizoen 2018-2019

Volledige programma:
www.bespreekhetsamen-edo.nl

Zaterdag 6 oktober, 20.00 uur in de Beatrixkerk, Ede. **Myra van der Jagt en Arjen Threels**
Concert: de eeuwigheid. Bespreek het Samen orkest & kamerkoor.

Voor het programma van dit concert laten we ons inspireren door het eind van het kerkelijk jaar, waarbij de dood en de overgang naar de eeuwigheid centraal staat.

Donderdag 18 oktober om 20.00 uur in de Noorderkerk, Ede. **Inez en Jos van Oord**
Rebible, ontdekking van vergeten verhalen. Jezus liep over water, Eva at een appel. Mozes ging de berg op: veel mensen herinneren zich deze verhalen wel. Wonderlijke verhalen, moeilijk te begrijpen, iets van vroeger. Maar de verhalen horen bij onze geboortegrond. Is er een nieuwe manier om de Bijbel te lezen en naar deze verhalen te luisteren, zodat ze weer gaan spreken? Inez vraagt het haar broer Jos, theoloog

Donderdag 25 oktober om 20.00 uur in Emmaus, Ede. **Rinus van Warven**
Universele religie van de liefde.

De religie van de liefde inspireert ons, in het hier en nu, te verbinden met de liefde voor onszelf en van daaruit met de mensen en de wereld om ons heen. We leven op grond van verbondenheid en gelijkwaardigheid. Rinus van Warven: 'We proberen de gemeenschappelijke elementen van alle religies van liefde te benoemen, die ons kunnen inspireren samen te bouwen aan een wereld van heelheid en liefde. We willen kracht geven aan alle religie van liefde en opstaan

tegen onrecht, geweld en misbruik van religie voor verkeerde doeleinden'.

AUTODIENST:

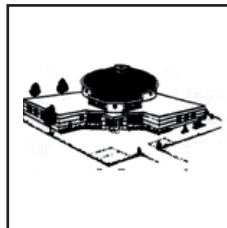
07	Jan Wamelink	636620
14	Ingrid Neuteboom	635461
21	Nelke Schaap	06 30061630
28	Hilde Hijwegen	415461

Diensten in DE RIETKAMPEN
Kerkelijk Centrum Emmaüs
Laan der Verenigde Naties 94

Emmaüs Rietkampen.

Aanvang diensten 10.30 uur

07	mevr. Ten Heuw
14	ds J. P. Prenger
21	mevr. J. Bron
28	past. H. Lucassen

Lunteren

Vrijzinnig Lunteren

Secretaris: Gineke van Hoogdalem,
Rogakker 10
6741 ER Lunteren
tel. 0318 484566
e-mail ginekevh@hotmail.com

Kerkgebouw: Dr. Kimmijserlaan 28
Rekeningnummer: NL94RABO0337544298
Website: <https://www.vrijzinniglunteren.nl>

VAN HET BESTUUR: om te beginnen: op donderdagavond 1 november wordt onze najaarsledenvergadering gehouden. Fijn om dan met vele leden en begunstigers van gedachten te kunnen wisselen en besluiten te nemen over het reilen en zeilen in onze vereniging.

Vanuit het bestuur willen we hier graag een aantal mensen bedanken. Jeroen Meyman stopt na vele jaren met het piano spelen tijdens vieringen en lezingen. Lenny Koster stopt na vier jaar actieve inzet in de activiteitencommissie. Elly van Liempt stopt met het verzenden van de berichtgevingen via email en de kranten. Allen hartelijke dank! We zijn blij dat Henk van Wijk een stuk van het PR-werk op zich heeft genomen.

Dan een serieus verzoek aan alle bezoekers van ons Witte Kerkje betreffende het parkeren. Laten we zoveel mogelijk rekening houden met de omwonenden bv door het parkeren zoveel mogelijk te spreiden over de buurt. En door ons aan de verkeersregels te houden en dus ook niet te parkeren op (en tot 5 meter vanaf) de T-splitsingen vlakbij.

Ik wens ons allen een prachtige oktobermaand.

Maud Berens

THEE MET EEN THEMA: op de eerste dinsdag van de maand organiseren wij 'Thee met een Thema'. U bent van harte welkom deze tweede

keer weer in het nieuwe seizoen! En er is koffie voor de niet-theedrinkers. Tijdens deze middag willen we gezellig samenkomen en praten over een thema. Eigen inbreng is mogelijk, maar niet noodzakelijk. De middag wordt geleid door Klaske Heida.

Datum: dinsdag 2 oktober
Tijd: 14.00 - 15.30 uur
Kosten: richtbedrag € 2,-
Opgave: Klaske Heida 0318-300969,
heidak57@hotmail.com

LEZING: 'Wereldlijke gerechtigheid bij Bonhoeffer en onze reactie op vluchtelingen'
door **Janus van Tilburg**

Dietrich Bonhoeffer (1906-1945) vat zijn inzichten met betrekking tot mensen die lijden onder onrecht samen in het begrip immanente (wereldlijke) gerechtigheid. Dit omvat begrippen als eerbied voor de mens, gerichtheid van het christendom op het aardse, en verantwoordelijkheid nemen voor je daden. Hij inspireert zijn lezers om onrecht niet te laten passeren maar erop te reageren, alleen of in samenwerking met anderen. Hij was zeer begaan met het lot van Duits-Joodse vluchtelingen die in de periode 1933 -1945 Duitsland probeerden te ontvluchten. Zijn ethische bagage en zijn inzicht in wat recht en gerechtigheid betekent in zowel het Oude als het Nieuwe Testament inspireerden hem om onrecht te benoemen en te bestrijden, en het goede te doen voor anderen.

Vanuit deze achtergrond wordt er een link gelegd met de actualiteit: Hoe reageren wij en onze vertegenwoordigers op het lot en de opvang van vluchtelingen? Wat zijn huidige uitdagingen m.b.t. vluchtelingen?

Janus van Tilburg (1945) kwam in 1961 voor het eerst een publicatie tegen over de verzetstheoloog Dietrich Bonhoeffer (1906-1945). Dit resulteerde in een blijvende interesse in – en studie van – zijn publicaties. Zijn lidmaatschap van het Bonhoeffer Werkgezelschap Nederland stimuleerde hem om na te gaan wat wij vandaag kunnen eren van Bonhoeffers moedige keuzes tijdens het nazi-bewind van 1933 tot 1945. Tijdens zijn werk als ontwikkelingseconoom bij de Wageningen Universiteit had hij met vele landen en culturen te maken; soms stond hij in de collegezaal voor vele studenten van wel 20 verschillende nationaliteiten.

Datum: zondag 14 oktober
Aanvang: 10.30 uur
Kosten: richtbedrag € 5,-

INTERCULTURELE ONTMOETING: ook dit jaar gaan we verder met het vormgeven van ons verlangen om een bijdrage te leveren aan het verbinden van mensen uit verschillende culturen. Het afgelopen seizoen is er een enthousiaste werkgroep gevormd van mensen van ons kerkje, iemand van vluchtelingenwerk en mensen die een moslim achtergrond hebben en veel contact hebben met vluchtelingen. (Alleen al bij het maken van plannen voor de 3 zondagochtend- ontmoetingen van afgelopen seizoen, was er sprake van mooie interculturele samenwerking...) Er waren 2 bijeenkomsten met uitwisseling van muziek, zang, verhalen en lekkere hapjes van hier en daar, waarbij het vooral ging om het persoonlijk ontmoeten, elkaar leren kennen van mens tot mens, onder het motto: 'Bekend maakt bemind'. Ook zijn we te gast geweest bij de pluktuin Tres Jolie van 'onze' Theresia, Juliette en Emile.

We maken steeds een plan, gebaseerd op de

ervaringen van de bijeenkomst ervoor. Het plan voor deze bijeenkomst zal tijdig bekendgemaakt worden via de nieuwsbrief en de website. Nodig zo mogelijk zelf ook iemand van een andere culturele achtergrond uit om mee te gaan!

Datum: zondag 28 oktober
Tijd: 10.30-12.00 uur
Kosten: richtbedrag € 5,-
Organisatie: Jan Dirk van de Voort en
Marieke van Es

STILTE-UUR: van september t/m juni wordt bijna elke zondagavond de mogelijkheid geboden om met elkaar in stilte aanwezig te zijn, geïnspireerd op het initiatief 'stadsverlichting' (www.stadsverlichting.nu). Tijdens dit stilte-uur zijn stoelen en meditatiekussens aanwezig. Eenieder is vrij om na verloop van tijd van een zit- naar loopmeditatie te gaan of anderszins te bewegen zolang hij/zij dat prettig vindt om vervolgens de zitmeditatie weer voort te zetten.

12
EENHEID

Data: in oktober elke zondagavond
Tijd: 20.00 tot 21.00 uur
Kosten: € 2,- per avond
Contactpersoon: Theresia Kamphuys,
theresiakamphuys@gmail.com

Oosterbeek

Voorganger: dhr. Peter Nissen
Berg en Dalseweg 296
6522 CN Nijmegen
tel: 06 44107308
email: peterjanissen@hotmail.com

Secretaris: mevr. G.M.M. Versteegen,
Benedendorpsweg 55
6862 WC Oosterbeek
tel: 026-333611
email: secretaris@kerkoost.org

Kerkgebouw: Wilhelminastraat 10
tel. kerk: 026 3340693
Rekeningnummer: 938060
Website: www.remonstranten.org/oosterbeek

Voor informatie over activiteiten kijkt u op de website: www.remonstranten.org/oosterbeek

Renkum

Geloofsgemeenschap Vrijzinnig Renkum

Voorganger: vacature

Secretaris: Roos Kwakernaak
tel: 026 - 3334059
e-mail: rooskwakernaak@hotmail.com

Kerkgebouw secretariaat:
Utrechtseweg 119
6871 DR Renkum
Tel. kerk: 06 23883386
Rekeningnummer: NL16 INGB 0000 9045 48
Website: www.vrijzinnigrenkum.nl

THEE MET FROUKJE PITSTRA: donderdag **27 september** zie vorige Eenheid!!

MEDITATIEVE DANS: deze maand zullen we ervaren dat het herfst wordt. Gedurende de dansmorgens wordt vaak de natuur betrokken d.m.v. een gedicht of een liedtekst. Het thema is '**Onze innerlijke kracht tot heling**'.

Datum: vrijdag 5, 12, 19 en 26 oktober
Aanvang: 10.00 uur
Plaats: Rijnkapel

STILTEKRING: als we met een groepje in een cirkel zitten zal het krachtveld in positieve zin groter worden. Er is altijd iemand die met een korte tekst richting geeft aan onze gedachten.

Datum: dinsdag 9 oktober
Aanvang: 12.00 - 12.30 uur
Plaats: Rijnkapel

TUINGROEP: de droogte van deze zomer is voorbij. De Kerktuin is in juli voor het eerst in 18 jaar verschillende keren met de tuinslang besproeid. De regentonnen waren toen al lang leeg. Zo zijn er een aantal planten en struiken gered! De buxusstruiken hebben ook flink te

lijden gehad, niet alleen van de droogte, ook van de 'buxusmot'. Het valt nog te bezien wat hier verder van komt. Dat zal het komende najaar blijken!

In oktober hebben we zoals ieder jaar twee tuinochtenden: de **gewone tuinochtend** is één week **eerder** deze maand, dus op **de 10e**. De **Vaste Planten Ochtend (VPO)** is wel gewoon op de vierde woensdag van de maand, dus **de 24e**

KOFFIE MET RIENK ARNOLD: Rienk zal ons vertellen over 'Hoe de geloofstwist over de Predestinatieleer, in de jaren 1602 tot 1619, in het toenmalige Nederland bijna tot een burgeroorlog leidde'. Voor uitgebreide gegevens zie het programmaboekje of onze website.

Datum: donderdag 25 oktober
Aanvang: 10.00 uur
Plaats: Rijnkapel

13

ACTIVITEITEN:

09	stiltekring	12.00 uur
10	tuingroep	09.30 uur
24	tuingroep Vaste Plantenochtend	09.30 uur
25	Koffie met Rienk Arnold; Godsdiensttwisten in de 17e eeuw	10.00 uur

AUTODIENST:

07	Hendrik Harssema	0317 314328
14	Ben Cornelissen	0317 425347
21	Gerrit Bollen	0317 313233
28	Rachel Wierenga	0317 315671

KOPIJ: voor de volgende Eenheid (november) doorgegeven voor 1 oktober aan Jenny de Zwart. jenny-de-zwart@kpnplanet.nl

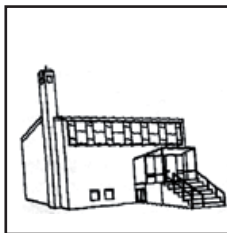
Rhenen

De Vlam

Pastor: mevr. M.M. van Zoest
tel: 0488 454354
e-mail mmvanzoest@hetnet.nl

Secretaris: mevr. Ph.H. van der Zee-Schlebaum
Rijnbandijk 61, 4043 JJ, Opheusden
tel: 0488 441160,
e-mail pien@zeetronic.nl

Kerkgebouw: De Vlam
Beukenlaan 2
Rekeningnummer: NL17ABNA0478600097
Website: www.devlamrhenen.nl
Facebook: www.facebook.com/devlamrhenen

FILM: 'TANNA'

Romeo en Julia in de Grote Oceaan, zo zou de film Tanna kort samengevat kunnen worden. Wawa en Dain zijn verliefd op elkaar, maar de tradities van hun stammen staan alleen gearrangeerde huwelijken toe. Ze vluchten weg en ontketenen zo een hevig conflict binnen en tussen hun stammen. Het verhaal speelt zich af tegen het uitbundige decor van een tropisch vulkaaneiland. Bijzonder is dat Wawa, Dain en de meeste anderen zichzelf spelen in deze film. Opvallend is ook dat de hele film in inheemse Oceanische talen wordt gesproken.

Datum: dinsdag 2 oktober
Aanvang: 20.00 uur, de zaal is vanaf 19.30 uur open
Kosten: € 6,-, inclusief consumptie

WORKSHOP: 'Het medicijnwiel' als hulp voor ritme en balans in het leven, door **Lorette Deters**. 'Het indiaanse levens- en medicijnwiel is een prachtig hulpmiddel om inzicht te krijgen in het natuurlijke ritme van alle leven en elk proces. Een ritme dat in onze haastige en veelal op materie gebaseerde maatschappij enigszins uit

het oog verloren is. In het medicijnwiel zijn vier grote richtingen te onderscheiden: Oost, Zuid, West en Noord. Of lente, zomer, herfst, winter. Of geboorte, volwassenheid, ouderdom, dood. Ook zien we het terug in het opzetten van een project: een plan maken (lente), het plan vorm geven (zomer), evalueren (herfst), inspiratie (winter). Voor al deze cycli geldt dat alles in beweging is en het één voortkomt uit het ander. Een fase overslaan of te weinig aandacht geven zal leiden tot stagnatie. Het medicijnwiel kan je helpen om meer inzicht en balans in je eigen leven te krijgen. Ik vertel in de ochtend over medicijnwielen en steencirkels in de wereld, en over de vier krachten in het medicijnwiel. 's Middags gaan we een eigen medicijnwiel maken door stenen neer te leggen op de vier richtingen. Zo kunnen we zelf ervaren wat het kan brengen aan inzichten en hulp.'

Lorette Deters (61) is coach en trainer, werkte als verpleegkundige in de crisisdienst psychiatrie en heeft sinds 2000 haar praktijk waar zij mensen begeleidt met gesprekken, lichaamsgerichte therapie en healing. Ze volgde opleidingen op het gebied van integrale en lichaamsgerichte psychologie, zingeving, sjamanisme en dromen. Haar belangrijkste leerschool is het leven zelf. Kernwoord in haar leven en werk is (mogen) zijn wie je werkelijk bent. Ze ondersteunt mensen met liefde in dat wat geboren wil worden.

Opgave voor 1 okt. 2018 bij: Trudi Alblas
trudialblas@tele2.nl of 06-29564912 Meenemen: vier eigen stenen, grootte: ± 5 cm.

Lunch: We nodigen jullie uit om iets lekkers mee te nemen dat we kunnen delen. Maak of koop iets dat jij lekker vindt, graag maakt en wilt delen. Als jij iets meeneemt voor een paar mensen dan

zal de combinatie van dit alles leiden tot een overheerlijke lunch. Wij zorgen voor koffie, thee en een vegetarische soep.

Datum: zaterdag 6 oktober
Tijd: 10.00-16.00 uur
Kosten: € 25,- (contant op de dag zelf)

EXCURSIE: in oktober staat een bezoek gepland aan Het Stedelijk Museum in Amsterdam. 'Stedelijk Turns' is een tentoonstelling die nieuw licht werpt op de ontwikkelingen van die tijd en op het internationale karakter van Amsterdam als laboratorium voor vernieuwingen in kunst en maatschappij.

De expositie omvat werk van o.a. Ger van Elk en Wim T. Schippers. Maar het belicht ook het ontstaan van o.a. Paradiso, de opkomst van nieuwe beeldcultuur, kraakbeweging Dolle Mina en liberalisering van drugs en seksualiteit. Informatie en opgave bij: Tineke Jansen: tel. (0317) 61 24 63 of e-mail cmjansenderuijter@gmail.com of Han van der Voet tel (0317) 61 26 69 of e-mail vandervoet-rhenen@planet.nl

Datum: zaterdag 13 oktober

CONCERT: de Korenwinde: 'Cracow Clarinet Trio'.

De leden ontmoeten elkaar op de Muziekacademie in Krakau (Polen), waar ze alle drie les geven. Het repertoire bestaat vooral uit stukken van Poolse componisten. Natuurlijk staat ook altijd het prachtige Trio voor klarinet, cello en piano van Brahms op het programma. Zo ook in Rhenen. Hun gedeelde passie en visie op kamermuziek maakt van elk concert een uniek muzikaal verhaal en een onvergetelijke ervaring.

Datum: zaterdag 13 oktober
Aanvang: 20.00 uur
Kosten: t/m18 jaar gratis
van 19-26 jaar € 10,-
vanaf 27 jaar € 16,-

Kaartjes zijn inclusief een kopje koffie of thee in de pauze.

LEZING: 'Waarde van landschapsidentiteit'
door **Marieke Adrichem**

Het begrip landschap is complex. Landschap is het deel van de aarde wat we kunnen ervaren. Maar hoe je het landschap ervaart is afhankelijk van je kennis, je normen en waarden, en het belang dat je hebt in dat landschap. In deze lezing gaat Marieke Adrichem in op hoe je naar de identiteit van een landschap kunt kijken en wat de betekenis ervan is voor jou. Gebieden zijn altijd aan het veranderen. Net als wij zelf ook veranderen. Naarmate je meer bewust bent van die veranderingen, kun je ook betere keuzen maken wat je in de toekomst met dat gebied wilt doen. Wat vind jij belangrijk in een gebied? Interessant hierbij is ook de relatie tussen landschappen en je eigen identiteit. Ben je benieuwd naar wat jouw relatie is met de identiteit van een landschap? Je bent van harte uitgenodigd om te komen luisteren.

Marieke Adrichem is landschapsarchitect en beeldend kunstenaar. Landschappen en gebieden met een eigen karakter fascineren haar. Zij vindt het belangrijk dat gebieden zich ontwikkelen met behoud van de eigen identiteit. Maar wat is dan die identiteit? En waarom is dat belangrijk? Zowel in de landschapsarchitectuur als in de kunst is die zoektocht haar rode draad. Marieke heeft al meer dan 25 jaar haar eigen bureau en heeft aan de inrichting van veel plekken haar bijdrage geleverd. Haar drijfveer is

om mensen een fijne en prettige leefomgeving te bieden. En dat hierbij rekening wordt gehouden met onze waardevolle groene omgeving. Zie ook www.mariekeadrichem.nl.

Datum: zondag 21 oktober
Aanvang: 10.30 uur
Kosten: € 9,- en € 6,- voor leden
en begunstigers

AUTODIENST:

07	mevr. P. van der Zee	0488 441160
14	dhr. A. van Holst	0317 613597
28	dhr. J. Mulder	0317 613639

De persoon, die zich op een bepaalde zondag beschikbaar stelt voor uw vervoer naar en van de kerk, doet dit zo nodig ook tijdens de daaropvolgende week. Bij geen gehoor kunt u ook iemand anders van de lijst bellen.

16
EENHEID

KOPIJ: voor de volgende Eenheid moet uiterlijk 1 november 2018 zijn doorgegeven aan Woukje Vierkant. E-mail: h.vierkant@hetnet.nl

Veenendaal

Het Venster

Secretaris:

Jaap van 't Riet
Dijkhorstheem 33
3907 NB Veenendaal
tel. 0318 517888
e-mail: j.vantriet@ziggo.nl

Het Venster: Vijftien Morgen 2

Rekeningnummer: NL11 TRIO 0197 6222 08 (o. n. v. NPB Veenendaal).
Website: www.hetvensterveenendaal.nl

MEDEDELINGEN: ALV op maandag 24 oktober

De Algemene Ledenvergadering van het najaar staat weer voor de deur. Hoewel dit in de herfstvakantie gepland is, hopen we toch op een goede opkomst.

Datum: maandag 24 oktober
Aanvang: 19.30 uur, in Het Venster
Leden/donateurs krijgen de agenda en andere benodigde documenten via de mail toegestuurd.

SACRED DANCE: cursus najaar 2018. Opgeven kan nog! (Uitgebreide informatie in Eenheid September en op www.hetvensterveenendaal.nl)
Gegevens

- Data: de vrijdagen 5 oktober (proefles), 12, 19 en 26 oktober, 9, 16 en 30 november, 7, 14 en 21 december (ritueel). Aanvang: 10.00 uur.
- Wie nog niet eerder heeft deelgenomen aan Sacred Dance, kan 5 oktober beschouwen als proefles en dan beslissen wel/niet door te gaan met de hele cursus.
- Kosten voor de hele cursus € 110,- voor niet-leden van Het Venster en € 100,- voor leden. De proefles kost € 10,-.
- Betaling gaarne vooraf door overmaking naar rekeningnummer NL11TRIO 0197 6222 08 t.n.v. NPB Veenendaal o.v.v. sacred dance najaar 2018.

Nadere inlichtingen en opgeven bij Els van Duijvenbode, e-mail: els@duijvenbode.nl of tel. 0318 -526027

VASTE ACTIVITEITEN IN HET VENSTER:

Contactochtenden: op dinsdag 2, 16 en 30 oktober, van 10.00 – 11.30 uur. Op deze ochtenden (in de even weken op dinsdag) kunnen we gezellig met elkaar praten over alles wat ons ter harte gaat. Iedereen is van harte welkom; vanaf 9.45 uur staat de koffie klaar. Opgeven hoeft niet. Informatie bij Wil Gouda: 0318- 820357.

Gespreksgroep Een Cursus in Wonderen
In principe zijn de bijeenkomsten op de 1e maandag van de maand. Aanvang 20.00 uur

COLLECTES: 07 voor Vakaró voor Komló; 14, 21 en 28 voor Het Venster

AUTODIENSTEN: wie opgehaald wil worden, kan bellen (tot zondagmorgen 9 uur) naar:

07	Marjo van Rijnsoever	0318 527495
14	Rinie van der Leer	0317 756967
21	Wil Gouda	0318 820357
28	Els van Duijvenbode	0318 526027

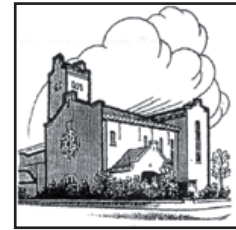
Wageningen

Arboretumkerk

Voorganger: Jeanette den Ouden
Van Musschenbroekstraat 59
3514 XJ Utrecht
Tel.: 06 47207826
E-mail: jouden@arboretumkerk.nl

Secretaris: mevr. José Kok
Zwanebloemstraat 26
6871 WN Renkum
Tel.: 0317 319811,
E-mail: josekok66@gmail.com

Kerkgebouw: Hoek Arboretumlaan/Aug. Faliseweg
Rekeningnummer NPB: NL89 INGB 0000 895280
Website: www.arboretumkerk.nl

18

EENHEID

UITGAVE: Stichting Samenwerkingsverband Vrijzinnigen Zuid-Veluwe-Vallei. Secretariaat: mevrouw D. Gorter-Scheffer, Boterbloem 15, 6721 RC Bennekom, tel. 0318 419593, e-mail: secretariaat@vrijzinnigen-zwv.nl

Rekeningnummer: NL68 SNSB 0935 5275 59 ten name van Stichting Samenwerkingsverband Vrijzinnigen Zuid-Veluwe-Vallei, Wageningen.

Website: www.vrijzinnigen-zwv.nl

ADRESSEN VOORGANGERS EN PASTORAAL WERKENDEN

mevr. L.P.H. van Laar			06 15110184
Peter Nissen	Berg en Dalseweg 296	6522 CN Nijmegen	06 44107308
Peter Samwel	Panoramaweg 105	6721 MK Bennekom	0318 784334
			06 40359838
Jeannette den Ouden	Van Musschenbroekstraat 59	3514 XJ Utrecht	06 47207826
Annemarieke van der Woude	Kanunnik van Osstraat 6	6525 TX Nijmegen	06 20133094
mevr. M.M. van Zoest			0488 454354

REDACTIE

Liesbeth Wieringa	Kamperfoelielaan 13 6706 CV Wageningen		
	e-mail: lieswieringa@upcmail.nl		0317 420010
Geertje Timmers	Reigerlaan 2, 6741 DC Lunteren		
	e-mail: geertjetimmers@hotmail.com		0318 482145

Kopij s.v.p. inleveren vóór de 5e van de maand bij beide leden van de redactie.

Losse abonnementen Eenheid: € 20,- per jaar (10 nummers), opgave bij Dieneke Gorter, secretariaat@vrijzinnigen-zwv.nl

Ook voor overige vragen kunt u zich tot haar wenden.

Vrijzinnigen Zuid-Veluwe-Vallei